

5 lat działalności opiekuńczej warszawskich Ośrodków Zdrowia

W bież. roku miejskie Ośrodki Zdrowia w Warszawie kończą pięcioletni okres swej działalności. Poprzedni brak Ośrodków Zdrowia pociągał za sobą w konsekwencji olbrzymi przerost t. zw. opieki zamkniętej, kosztownej i w wielu wypadkach niecelowej. Na 10 tys. osób umieszczonych w zakładach opiekuńczych wydawano przeszło 70 proc. budżetu.

Podzielono Warszawę na okręgi opiekuńcze (jest ich obecnie 10), w każdym z nich utworzono Ośrodek Zdrowia i Opieki, w którym zgrupowano wszystkie rozproszone do tego czasu agendy opieki społecznej i zdrowotnej, ustalając jednocześnie, że przedmiotem opieki jest cała rodzina, a nie poszczególne jej członkowie. Ośrodki zostały wyposażone w odpowiednie lokale.

Obecnie pięć ośrodków posiada własne kąpieliska, a trzy wyposażone są w aparaty rentgenowskie. W 1934/35 r. ponad 29 tys. osób było wspieranych przez dział opiekuńczy Ośrodków Zdrowia. W 1935/36 r. — 34 tys., w 1936/37 r. — 51.656 i w 1937/38 r. — ponad 29 tys. osób. Ośrodki Zdrowia i Opieki utworzyły poradnie prawne dla najuboższej ludności Warszawy. W r. 1934/35 udzielono 1.101 porad, w r. 1937/38 — 22.145 porad. Ze szczególną wreszcie troską Ośrodki zaczęły się ostatnio zajmować problemem pomocy

mlodzieży, organizując poradnię oraz zespoły młodzieży. Równocześnie realizują Ośrodki akcję zwalczania i zapobiegania chorobom społecznym (jaglica, gruźlica, choroby weneryczne, pomoc kobiecie ciężarnej) na terenie rodzin.

Pod opieką działu poradni społecznych Ośrodków w r. 1935 znajdowało się 51.930 osób, w r. ub. liczba ta nieco spadła do 47.700 osób. Wzrosła natomiast ilość samych porad z 224 tys. (1935 r.) do 250 tys. w r. ub. Co się tyczy porad udzielonych przez lekarzy w ambulatoriach Ośrodków, to w r. 1934/35 wynosiły one 28 i pół tys., a w r. ub. ponad 103 tys. Do Ośrodków włączony został również dział higieny szkolnej.

Oddzielną dziedzinę pracy Ośrodków stanowi pośrednictwo w wyszukiwaniu pracy dla bezrobotnych, którzy korzystają z opieki. W tym celu otwarte zostało (już w 1934 r.) Biuro Pośrednictwa Pracy Kobiet, które w jednym tylko ub. roku zapośredniczyło 3.112 kobiet — żywicieli rodzin, wspieranych przez Ośrodki. Przy Biurze otwarta została Stacja Zdrowia dla służby domowej. Ośrodki Zdrowia i Opieki stały się w Warszawie ogniskami centralizującymi akcję dzielnic miasta. Przewodnią myślą tej akcji jest dążenie do usamodzielnienia jednostek i rodzin, a więc zmniejszenie liczby osób nieprodukcyjnych, będących ciężarem społecznym.

Prezes „Anglo-Dali” gościem w Polsce

Jak już doniosły o tym niektóre agendy prasowe, do Łodzi przybył lord Barnby, który podejmowany był przez grono wybitniejszych przemysłowców łódzkich.

Lord Barnby, znany w kołach przemysłowych Manchesteru w dziedzinie zbytu przędzy, jest od niedawna zarządcą prezesem firmy handlowej „Anglo-Dal” w Londynie.

Firma ta jest pochodnią instytucją od firmy „Dal” w Warszawie, będącą holdingową odnogą Związku Bekonowego, którego prezesem honorowym z rentą dożywotnią jest, jak wiadomo, p. Wiktor Przedpeński.

Firma Anglo-Dal Ltd zarejestrowana została w Londynie w dniu 26. 4. rb. z kapitałem zakładowym 20 tys. £. przy 10 tys. akcji. Prezesem firmy jest lord Barnby z ramienia Cookson Produce Chemical Co., która to firma reprezentuje 2398 akcji.

Członkami zarządu wskazanej firmy Anglo-Dal (Plantation House E. C. London) są: Simon Below, naturalizowany obywatel angielski, z pochodzenia żyd rosyjski, nazwiskiem Rubinowicz, jego brat Arkady (?) Rubin, także poprzednio noszący w Rosji nazwisko Rubinowicz, Casimir (?) Mark, (prawdopodobnie Markus) Kohn, pochodzący z Łodzi, oraz p. Stefan Jurzyński, przedstawiciel w Anglii Związku bekonowego i P. I. E.

W rękach warszawskiej firmy holdingowej „Dal” (Al. na Skarpie 77 w Warszawie) znajduje się 5200 akcji firmy Anglo-Dal, wreszcie Mark Kohn posiada 2400 akcji.

Jakie będą zadania Anglo-Dali na razie jeszcze zorientować się trudno. Podobno na początek zdobyto przedstawicielstwo pewnej firmy, wyrabiającej opony samochodowe i te opony zakładane są na importowane samochody niemieckie, montowane we

Wspólnocie Interesów, na ile zawartej przez p. Przedpeńskiego transakcji clearingowej za eksport naszej trzody do Niemiec.

Jutro, tj. w czwartek Polsko-Brytyjska izba handlowa w Warszawie, której członkiem jest m. in. p. Przedpeński, ma podejmować lorda Barnby śniadaniem w hotelu Europejskim.

Wspomniani wyżej członkowie zarządu Anglo-Dali Simon Below i Arkady Rubin (z domu Rubinowicz) są zarazem członkami dyrekcji Cookson Prod. Chem. Cny Ltd, mieszczącej się również w Plantation House E. C. London.

Kredyty na regulację miast przyznane przez komisję pomiarów i zabudowania miast

W gmachu Polskiego Banku Komunalnego odbyło się posiedzenie Komisji Pomiarów i Planów Za-

Dodatek do spisu abonentów

W tych dniach wszyscy abonenci państwowej sieci telefonicznej otrzymają bezpłatnie dodatek do spisu abonentów na r. 1939, zawierający zmiany, jakie zaszły ostatnio w tej dziedzinie. Poza tym dodatek ten można będzie nabywać we wszystkich placówkach pocztowych.

W wiadomościach gospodarczych

FINANSOWANIE PLANTACJI OGÓRKÓW

Cztery większe fabryki konserw rybnych w Gdyni znajdują się w okresie przygotowywania do produkcji konserw ogórkowych. Ogółem dla tych fabryk uprawia się w powiecie morskim około tysiąca morgów ogórków. Jedną z fabryk konserw prowadzi plantację we własnym zakresie. Dotychczas fabryki konserw finansują rolników z własnych funduszy dostarczając im równocześnie nasiona ogórków.

W innych okolicach rolniczych Państwowy Bank Rolny posiada fundusze na finansowanie produkcji ogórków. Zapewne i w okręgu morskim poczynione będą starania, aby P. B. R. podjął akcję finansowania rolników. Produkcja konserw ogórków w Gdyni stanowić ma w obecnym sezonie około jednej trzeciej produkcji całej Polski.

ZJAZD PSZCZELARSKI W WILNIE

W dniu 19 sierpnia r. b. jako w dniu otwarcia V Targów Północnych, od-

NOTOWANIA GIEŁD WARSZAWSKICH

GIEŁDA PIENIEŻNA

Dewizy: Amsterdam 283,75; Bruksela 90,50; Kopenhaga 111,80; Londyn 24,93; Nowy Jork (kabel) 5,32 i trzy ósmie; Oslo 125,20; Paryż 14,12; Sztokholm 128,45.

Pożyczki: 3 proc. prem. inwest. I em. 76,00; II em. 75,00; 3 proc. prem. inwest. seria I em. 80,00; II em. 79,00; 4 proc. państw. premiiowa dolara 39,00; 4 proc. konsolid. (większe) 61,25; (drobne) 60,50; 4 i pół pr. wewn. państw. 60,50 — 60,75; 5 proc. konwersyjna 65,00 (po 100) 62,00; (drobne) 60,00; 5 proc. kolejowa 60,00; wersyjna 61,00.

Listy zastawne: 5 i pół proc. (dawn. 8 proc.) Tow. kred. przem. polsk. fund. (w proc.) 81,00; 4 i pół proc. ziemskie seria V 56,50; 5 proc. L. Z. Warszawa (1933 r.) 63,50 — 62,50 — 63,25 (po 1000) 64,00; 5 proc. Łodzi (1933 r.) 58,75; 6

Ile kosztują Rezerwy zieleni w Warszawie Skwery droższe niż parki

Ogród jordanowski, w-g danych Centralnego Towarzystwa Ogrodów Jordanowskich w Warszawie, łącznie z budową murowanego budynku, basenu-brodzianki, wszelkich urządzeń sanitarnych i rozrywkowych, kosztuje 1 ha ok. 65.000 zł. (dla 2.000 dzieci). Koszt placu tymczasowego zabaw około pół ha z werandą i składzikiem wynosi ok. 17.000 zł., bez budynku ok. 13.000 zł. Koszt założenia parku, w-g danych dyrektora planacji miejskich w Łodzi, o pow. od 1 do 5 ha, wynosi ok. 15 — 20.000 zł. od 5 do 10 ha wynosi ok. 10 — 15.000 zł., powyżej 10 ha wynosi ok. 10.000 zł. za ha.

Im mniejsza powierzchnia zieleni, tym koszt jego założenia wzrasta. Urządzenie skweru w przeliczeniu na jednostkę powierzchni jest kosztowniejsze, niż założenie parku. Koszt założenia ogrodu działkowego łącznie ze świetlicą wynosi ok. 3—4.000 za 1 ha. Wreszcie koszt zaalesienia 1 ha wyraża się nie w tysiącach, lecz setkach złotych.

Co do utrzymania poszczególnych typów zieleni, to rozpiętość jest również duża. Prowadzenie ogrodu jordanowskiego, w którym pracują: wychowawczyni, lekarz, służba, biuro itp. wynosi kilkanaście tysięcy złotych rocznie. Utrzymanie parku na podstawie danych z kilku miast (Łódź, Czesłochowa, Września) wynosi od 3,5 do 6.000 zł., ale dane z jednego z miast wojewódzkich wyka-

zuje, że koszt utrzymania plantacji miejskich nie przekracza 1.500 zł. rocznie za ha, a parku leśnego ok. 600 zł. za 1 ha. Widzimy więc, jak bardzo cyfry te są różne i zależne od miejscowych warunków. Możliwość zorientowania się w kosztach zarówno zakładania ogrodów, jak też konser-

wacji poszczególnych typów zieleni, wpływa w znacznym stopniu na przyszły rozwój tych urządzeń w mieście.

Jeżeli przejrzyć budżety plantacji miejskich, to wynika z nich przy analizie kosztów, że około 60 — 70 — 85 proc. ogólnych wydatków pochłania praca (niekiedy 95 proc. wydatków jest związanych z pracą, ale to już są anormane warunki). Wymienione koszty obejmują pracę administracyjną, pieszą i pociągową. Natomiast w prywatnych gospodarstwach ogrodniczych wydatki na pracę wahają się w granicach 40 — 70 proc. ogólnych nakładów.

ABC-Nowiny Codzienne w Lublinie

PRENUMEROWAC NAJWYGODNIEJ w Biurze Dzienników HENRYKA LIPINSKIEGO, Krak. Przedm. 52, tel. 14,97. PKO 142.534.

Kto wymierza kary za pracę w dni świąteczne?

Wobec wątpliwości, które wyłoniły się w sprawach o przekroczenie przepisów o pracy w dniach świątecznych, Ministerstwo Spraw Wewn. wyjaśnia, że wszystkie nakazy i zakazy, zawarte w ustawie dotyczącej pracy wypływającej z umów zbiorowych i t. zw. pracy najemnej, zależnej. W szczególności zakaz, w myśl którego w niedziele

i dni świąteczne, ustawą oznaczono, praca w zakładach jest wzbroniona, z wyjątkiem pewnych wypadków, odnosi się również i tylko do pracy osób najemnych. — Winni przekroczenia tego zakazu podlegają ukaraniu z mocy ustawy o czasie pracy, a do orzekania o tym powołani są wyłącznie obwodowi inspektorowie pracy.

Podpisanie umowy zbiorowej w przemyśle włókienniczym

W wyniku długotrwałych pertraktacji pod kierownictwem głównego inspektora pracy dyr. Kłotta podpisano umowę zbiorową, która wszechstronnie normuje warunki pracy i płacy w przemyśle włókienniczym.

Układ obejmuje cały przemysł w woj. łódzkim, kieleckim, warszawskim, mieście Warszawie i

części woj. poznańskiego. Układ reguluje wszystkie sprawy sporne, a przede wszystkim przynosi korektury płac, ustalając jednolitą taryfę płac.

Układ, zawarty na rok, stanowi podstawę normalnego rozwoju pracy w całym polskim przemyśle włókienniczym, który zatrudnia około 120 tys. robotników.

Czy lekarze mogą być redaktorami farmaceutycznych pism reklamowych?

Zarząd Naczelnej Izby Lekarskiej powołał specjalną komisję w celu wydania opinii co do udziału lekarzy w redagowaniu pism reklamowych, wydawanych przez firmy farmaceu-

tyczne. Komisja rozpoczęła swe prace, opierając się przede wszystkim na opiniach, nadesłanych w tej sprawie przez poszczególne Okręgowe Izby Lekarskie.

Szmulgiel dewiz pod pozorem eksportu

ŁÓDŹ, 1. 8. (tel. wł.) Ostatnio zaobserwowano wywóz nowych urządzeń fabrycznych, nabytych przed niedawnym czasem zagranicą, do krajów zamorskich. Tak np. wywieziono urządzenia fabryki wyrobów dzianych, pończoszniczych, przy czym deklarowano wywóz maszyn do Indii Brytyjskich, a nawet do Australii. Tajemnicę tego wyjaśniają obserwacje, Cho-

dzi tu prawdopodobnie o próby obejścia przepisów dewizowych. Sprawdzający maszyny z zagranicy otrzymują kontyngenty wywozowe na odpłatne należności zagranicą, następnie zaś nabyte pozmie maszyn wywożą znów zagranicę. Zachodzi przypuszczenie, że w ten sposób przedostają się waluty do Palestyny.

Polacy z Łotwy zwiedzają Kraków Wizyta w Polsce potrwa kilka dni

Przybyła do Krakowa grupa 40 Polaków z Łotwy, bawiących obecnie w Polsce. Uczestników wizyty powitał pod pomnikiem Grunwaldzkim na pl. Matejki imię niemieckim komitetu Zjazd Polaków z Zagranicy i Tow. Pomocy Polonii

Zagranicznej mgr. Zbigniew Pykosz.

Po powitaniu uczestnicy wizyty udali się na Wawel.

W ciągu wtorku i środy uczestnicy wizyty zwiedzają zabytki Krakowa oraz saliny wielkie, po czym udadzą się do Warszawy.

Słownik Hutniczy Niezwykle pożyteczne wydawnictwo

Prace nad mianownictwem technicznym w hutnictwie żelaznym prowadzone od roku 1931 przy zbiorowym wysiłku inżynierów, zatrudnionych w poszczególnych hutach i organizacjach hutniczych oraz profesorów wyższych uczelni technicznych zostały zakończone w roku bieżącym wydaniem Słownika p. t. „Polski Słownik Techniczny — Hutnictwo Żelazne”.

Podstawą prac przy ustalaniu polskiego słownictwa hutniczego była instrukcja Komisji Polskiego Słownictwa Technicznego Akademii Nauk Technicznych. Zgromadzony w myśli powyższej instrukcji materiał był przerobiony przez specjalnie do tego celu powołany Komitet Redakcyjny, który uzupełnił zebrany materiał, wprowadzając 1.800 nowych mian polskich z definicjami oraz równoznacznikami w językach obcych.

Przy uchwalaianiu mian polskich starano się je dobrać tak, aby o ile możliwości czyniły one zadosiad wymaganiom semantycznym i nie sprzeciwiały się nakazom słowotwórczym. Przy tworzeniu natomiast neologizmów utrzymywano umiar, czego dowodem jest to, że nie zmieniono nazw

obcych, które uzyskały u nas pełne prawa obywatelstwa, np. koks, laboratorium i t. p.

Przy uchwalaianiu mian polskich przyjął Komitet Redakcyjny zasadę nie zrywania ze starą terminologią hutniczą polską i przede wszystkim opierał się na słowniku H. Łabęckiego, po wtóre zaś na terminologii spotykanej w literaturze hutniczej.

Z drugiej strony nie można było lekceważyć tej terminologii, jaka się uatarła w hutach polskich, a która nie wnosila obcych pierwiastków językowych.

Względem powyższe musiały być jednak podporządkowane zasadzie najważniejszej: czystości języka. W tym wypadku Komitet Redakcyjny działał bezwzględnie: jednym z pierwszych celów było oczyszczenie terminologii hutniczej ze wszystkich należałości obcych.

Słownik zawiera po 5.774 mian w języku polskim, niemieckim, rosyjskim, francuskim i angielskim.

Oprócz tego zawiera 5.328 definicji podanych wyrazów oraz skróty i uwagi do wszystkich wyrazów.

„Pionier Kolonialny”

Nakładem Oddziału L. M. K. Związek Pionierów Kolonialnych, ukazało się wydawnictwo p. t. „Pionier Kolonialny”. Wydawnictwo to, posiadające bardzo estetyczną stronę zewnętrzną, zawiera szereg artykułów z dziedziny zagadnień naszych spraw kolonialnych, pióra pierwszorzędnego specjalistów w tej dziedzinie. Zważywszy, że w tym zakresie posiadamy w ogóle mało publikacji, ukazanie się każdej nowej pracy z tej dziedziny należy witać z prawdziwym zadowoleniem.

Ze względu na duże walory omawianej publikacji nadaje się ona jako jak również i dla wszystkich działaczy, którzy chcieliby pogłębić swe wiadomości z zakresu spraw kolonialnych.

Cena jednego egzemplarza 2 zł. Zamawiać należy w Oddziale LMK Zw. Pionierów Kolonialnych, ul. Marszałkowska 151, tel. 6.66.98.

Zaprenumerować ABC w Mińsk. Maz.

można w Księgarni p. R. ROJKO — Warszawa 97 (wyłączne przedstawicielstwo ABC). Prenumerata 2,30 zł. miesięcznie wraz z odnośnikiem do domu we wcześniejszych godzinach rannych. Obsługa punktualna i szybka. Tamże do nabycia ABC w sprzedaży pojedynczej cena 10 gr.

RADIO

CZWARTEK, 3 SIERPNIA

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pięty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka (pięty). 7.50 Koncert poranny. 8.20 Pogadanka sportowa.

11.57 Hejnał. 12.03 Audycja południowa. 14.45 „Echa mowy i chwały”. 15.00 Muzyka (pięty). 15.05 Muzyka (pięty). 16.00 Dziennik. 16.10 Pogadanka aktualna. 16.20 Melodie hiszpańskie (pięty). 17.05 Wykonanie chóru mieszanego. 16.45 Reportaż z Muzeum Przemysłu i Techniki. 17.00 Muzyka do tańca (pięty). 17.45 Skrzynka techniczna. 18.00 „Echa mowy i chwały”. 18.30 Koncert z Poznania. 19.00 „Wielkie wiośnie morskie”. 19.20 „Przy wierzchołku”. 20.25 Audycja dla wsi. 20.40 Audycja informacyjna. 21.00 „Z zapomnianych naszych pieśni”. 21.30 „Jutro” — nowela Conrada Kozłowskiego. 22.20 Koncert solistów. 23.00 Dziennik. 23.05 Wiadomości w języku włoskim. 23.15 Koncert muzyki polskiej.

NAJCIKAWSZE AUDYCJE 18.00 „Echa mowy i chwały”. 21.30 Teatr Wyobraźni. „Jutro” — nowela Conrada Kozłowskiego. 22.15 Koncert muzyki polskiej.

WARSZAWA II

13.00 Muzyka rozrywkowa. 14.00 Pare informacji. 14.15 Ludwik van Beethoven: 33. wariacje na temat walcu Diabla. 14.30, on (pięty). 15.15 Śpiewa Wiktor Budkiewicz. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.30 Melodie hiszpańskie (pięty). 17.05 Życie kulturalne stolicy. 17.25 Muzyka Beethovena (pięty). 21.05 Fragmenty sonat e-moll op. 9, 21.05 Edward Lalo: Rapsodia Norweska (pięty). 21.15 Niels Bohrdy. 21.30 24 Kaprasy Paganiniego (pięty). 22.25 Poezmaty symfoniczne Jana Sibeliusa (pięty). 22.50 Muzyka do tańca (pięty).

0.08 Tańce i pieśni polskie. 1.00 Orkiestra Wileńska. 1.45 „Co przyniosła pociąg za Ocean”. 2.15 Koncert orkiestry Pułku Leśni Akademicki.

PIĄTEK 4. 8. 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pięty).

7.00 Dziennik. 7.15 Sztajeta 25-lecia wyruszenia z Wrześni. 7.20 Muzyka (pięty).

8.15 „Próbujmy wrócić do natury” — dialog.

11.57 Hejnał. 12.03 Sztajeta 25-lecia wyruszenia z Wrześni. 12.08 Audycja południowa. 14.45 „Przerwane wakacje” (cz. III) dla młodzieży. 15.00 Sztajeta 25-lecia wyruszenia z Wrześni. 15.05 Muzyka popularna. 15.45 Wiadomości gospodarcze.

16.00 Dziennik. 16.10 Pogadanka aktualna. 16.20 Koncert Budapeszteńskiego Chóru Kolejowego. 16.45 Rozmowa z chórami.

17.00 Muzyka do tańca (pięty). 17.45 Poświęcenie Domu Polaka z Zagranicy (transmisja). 18.00 Śpiewa Helena Lipowska. 18.25 Kwartet Beethovena (pięty).

19.00 „Ludzie bezdomni” — Żeromskiego. 19.20 „Audycja dla wsi. 20.40 Audycja informacyjna. Sport. 21.00 Muzyka do komedii Williama Shakespeara. 22.15 Sztajeta 25-lecia wyruszenia z Wrześni (przez Katowice). 22.20 „Polska myśl wojskowa na granicy dwóch światów” — odczyt.

22.35 Muzyka na dawnych instrumentach (pięty). 23.00 Dziennik.

NAJCIKAWSZE AUDYCJE

19.00 „Książki, do których się wraca”. 21.00 „Ilustracje muzyczne do utworów sceniczych”. 22.20 „Polska między Wschodem a Zachodem”.

WARSZAWA II

13.00 Muzyka lekka (pięty). 14.00 Pogadanka gospodarska. 14.05 Pare informacji. 14.15 Gra Yehudi Menuhin i duet. 15.00 Muzyka obiadowa. 15.30 Informacja z oper (pięty). 17.05 Życie kulturalne stolicy. 17.25 L. van Beethoven: Trio e-moll op. 9, 21.05 Edward Lalo: Rapsodia Norweska (pięty). 21.15 Niels Bohrdy. 21.30 24 Kaprasy Paganiniego (pięty). 22.25 Poezmaty symfoniczne Jana Sibeliusa (pięty). 22.50 Muzyka do tańca (pięty).

0.08 Chór pocztowców. 1.00 „Uśmiech się polskiej piosenki”. 1.20 Zespół Harmonistów Wesoła Suchockiego. 1.45 Kronika dziękowa. 2.15 Wiązanka melodii legionowych.

PIĄTEK 4. SIERPNIA

Fale A

0.08 Chór pocztowców. 1.00 „Uśmiech się polskiej piosenki”. 1.20 Zespół Harmonistów Wesoła Suchockiego. 1.45 Kronika dziękowa. 2.15 Wiązanka melodii legionowych.